

Länsstyrelserna

Slutrapportering § 37-medel

för insatser med stöd av ersättning
enligt förordningen (2010:1122)

Slutredovisning av beviljade insatser ska ha inkommit till Länsstyrelsen senast två månader efter att insatsen avslutats. Slutredovisningen ska göras på denna blankett och vara undertecknad.

Den som beviljats medel ska kunna visa verifikat och andra underlag för redovisningen.

Sökande kommun: Trelleborgs kommun	Kontaktperson Josefine Nordgren Viktoria Hansson
Insats (rubrik): Samverkan för resursutnuttjande och boendeintroduktion. (Bo och leva tillsammans i Trelleborg)	
Länsstyrelsens diarienummer: 851-31218-16	
Tidsperiod: 2017-01-01---2017-12-31	

Behov

Redogör kortfattat för de brister som insatsen avsåg att lösa.

Uppnådde insatsen en struktupåverkan? Om inte, vilka hinder fanns?

Bosättningslagen (2016:38) som trädde i kraft i mars 2016 innebar stora utmaningar för flera skånska kommuner, bl.a. att hitta hållbara bostäder till det växande antalet kommuninvånare. I Trelleborgs kommun identifierades behovet av att implementera en process för att på ett systematiskt och effektivt sätt kunna bosätta de nya trelleborgare som anvisas till kommunen. Som ett led i detta anställdes en boendekoordinator med uppdrag att dels utveckla och implementera en boendeintroduktion för de nya trelleborgarna och dels för att hitta olika boendelösningar för de anvisade. Ett samarbetsavtal med det kommunala fastighetsbolaget Trelleborgshem fanns redan på plats när boendekoordinatoren tillträdde, men behovet av fler alternativa boendelösningar fanns och boendekoordinatoren fick därför även i uppdrag att initiera samverkan med privatpersoner som kunde hyra ut bostad till kommunen. I uppdraget låg också att utveckla påbörjad samverkan med privata fastighetsägare i kommunen.

För att säkerställa ett gott samarbete med de olika fastighetsägarna identifierades även behovet av att förbereda de nya kommuninvånarna med kunskap, information och en boendeintroduktion för ökad förståelse och kunskap i frågor rörande boende och bostad. Boendekoordinatoren fick därför i uppdrag att utveckla och implementera en boendeintroduktion för de nya trelleborgarna. Detta gjordes i samverkan med det kommunala fastighetsbolaget Trelleborgshem, studieförbundet ABF och Hyresgästföreningen. Kommunen såg en fördel i att genomföra detta i samverkan med flera aktörer med olika spetskompetenser för ett effektivt kunskaps- och resursutnyttjande.

Boendekoordinatorns uppdrag kan därför kortfattat delas upp i två områden. Dels att hitta nya boendelösningar åt de nya trelleborgarna och dels att utveckla en boendeintroduktion för att stärka de nya trelleborgarnas position på bostadsmarknaden. Boendeintroduktionen implementerades sedermera i kommunens ordinarie verksamhet och ingår nu som ett moment i den obligatoriska arbets- och samhällsorienteringen (ASO) som erbjuds nyanlända trelleborgare. Genom att säkerställa att de nya trelleborgarna har god kunskap och kännedom om bosättningen i det nya samhället blir det i högre utsträckning möjligt för målgruppen att istället lägga fokus på sitt inträde på arbetsmarknaden vilket blir en vinst både för individen och Trelleborgs kommun.

Dessutom har kommunen lyft lyckade exempel, både internt via kommunens intranät och externt i media, för att påverka samhällets attityd och föreställning gentemot nyanlända. Detta tror vi kan ha lett till att fler privatpersoner kontaktat kommunen för att hyra ut sin bostad. Vidare har det också påverkat nyanländas attityd eftersom vi använt ett signalvärde vid flytt till mer stabil bostad (eventuellt permanent) när man tagit större ansvar för sin etablering. Detta har resulterat i bieffekter där fler och fler nyanlända varit aktiva för att komma in på den reguljära bostadsmarknaden.

Denna struktupåverkan ser vi som avgörande för nyanländas etablering på arbets- och bostadsmarknaden. Den bosättningsprocess som utvecklats under perioden kan beskrivas som en stödprocess som syftar till att frigöra individens resurser för att påskynda inträdet på arbetsmarknaden.

Beskriv syftet med insatsen. Finns avvikelser från projektplanen?

Det övergripande syftet med insatsen har varit att säkerställa den mottagningsberedskap som krävs för att anvisade nyanlända som beviljats uppehållstillstånd ska få bostad i Trelleborgs kommun genom att inventera nya möjligheter och utveckla samverkan med fastighetsägare och andra betydelsefulla aktörer, så som privata fastighetsägare och privatpersoner som har möjlighet att hyra ut en bostad. Genom att processorientera och systematiskt utveckla kommunens bosättningsprocess har man syftat till att utveckla och effektivisera den mottagningskapacitet som redan fanns.

Det underliggande syftet har vidare varit att de nyanlända ska få den information som krävs för att klara av och ta ansvar för sin boendesituation och sin närmiljö, vilket i sin tur förväntas förändra samhällets attityd gentemot nyanlända, samt minska barriärerna mellan olika aktörer på bostadsmarkanden och målgruppen för insatsen.

Mål med insatsen

Uppnåddes målet med insatsen? Om ja, beskriv på vilket sätt. Om nej, redogör för varför.

Det övergripande målet med insatsen har varit att stärka kommunens mottagningskapacitet och beredskap för bosättning av anvisade enligt bostättningslagen. De förväntade effekterna av insatsen har varit:

- Genom att kommunen tillsammans med Trelleborgshem, ABF och Hyresgästföreningen har skapat en pedagogisk boendeintroduktion till nyanlända förväntas de nyanlända bli bättre rustade för det nya boendet samt att det förebygger och skapar en större förståelse mellan hyresvärd/fastighetsägare och nyanländ. Detta har i viss utsträckning skett. Privatpersoner upplevs mer positivt inställda än privata fastighetsägare. Privata fastighetsägare har kontinuerligt replikerat att av oro för vad övriga hyresgäster ska tycka inte gärna vill samverka med kommunen gällande den avsedda målgruppen. Detta är naturligtvis oroande eftersom sådan samverkan behövs för att säkerställa kommunens framtida mottagningskapacitet. Det nedslående resultatet i samverka med privata fastighetsägare har även föranlett att detta har blivit en strategisk fråga i kommunen som man fortsätter arbeta med.
- Effekten kan komma att påverka attityder, bemötande och tillgänglighet och därmed främja integration och där de nyanlända blir attraktiva på bostadsmarknaden. Detta initiativ kan även komma att främja ökad spridning av själva bosättningen. Sedan kommunens bosättningsprocess antagit ett strategiskt arbetssätt med fokus på att den/de anvisade ska teckna egna förstahandskontrakt har man kunnat se att det finns flera aktörer som uttrycker sig positivt kring målgrupp och bostad. Dock har det samtidigt också varit tydligt att målgruppen i många fall även står långt ifrån bostadsmarknaden. Bland annat kan nämnas att kommunen har försökt initiera samverkan med civilsamhället i form av lokala byalag och byarådet. Detta har dock inte gett önskade resultat, och istället för att fortsätta arbetet med att få till en god samverkan i just denna fråga har kommunen valt att fokusera på andra aspekter i utvecklingen av mottagandet och bosättningen.
- Större granngemenskap. I Trelleborg finns det flera goda exempel på en god granngemenskap. Framförallt har det varit tydligt att den/de anvisade som bosätts i mindre bostadsområden har haft en större granngemenskap. I Trelleborgs kommun finns flera mindre omkringliggande orter där vissa anvisade har bosatts. I flera av dessa fall har den/de anvisade lyckats skaffa ett betydande kontaktnät som varit behjälpliga både i vardagen för de anvisade, men också bistått med bostadslösningar när anvisade som bott i tillfälliga boenden har varit aktuella för att flytta. Kommunen ser det som positivt ur ett etableringsperspektiv att denna typ av granngemenskap uppstått.
- En annan förväntad effekt är att mottagningsprocessen blir mer systematisk med en tydligare boendeintroduktion och där ett effektivt resurs- och kunskapsutnyttjande mellan idéburen sektor, kommun och fastighetsbolag tillvaratas. Under året har kommunens bosättningsprocess utvecklats och processorienterats. Detta är ett kontinuerligt arbete som ständigt pågår men man kan redan se positiva förändringar. Det är tydligt att kommunens arbete med mottagning av anvisade utvecklats oerhört mycket sedan projektet inleddes. Även boendeintroduktionen har genom sin utformning bidragit till att de olika samverkansparternas kompetenser och kunskaper på ett tydligt och effektivt sätt kunnat utnyttjas. Deltagarna förväntas även få en större förståelse för temat kring "bostad och bosättning" i arbets- och samhällsorienteringen (ASO), i synnerhet ur lokal synvinkel.
- Ringarna på vattnet förväntades bli att privata fastighetsägare och privatpersoner i kommunen öppnade upp för ett samarbete med kommunen i denna fråga. I viss mån har samverkan med privatpersoner fungerat väl i denna aspekt. Kommunen har kunnat hyra bostäder av privatpersoner som man i sin tur hyrt ut i andrahand till anvisade, men även kunnat erbjuda matchning mellan privatpersoner och anvisade som då kunnat teckna egna avtal.

Har det framkommit några mervärden genom insatsen som ni inte räknat med vid insatsens start?

Genom ökad förståelse och kunskap om bostadsmarknaden har också kopplingen mellan arbete och bostad blivit tydligare för målgruppen i projektet. Genom en ökad förståelse för hur arbete kan stärka individens position på bostadsmarknaden och vice versa har målgruppens intresse för både bostads- och arbetsmarknadsfrågor uppelvts öka. Efter implementeringen av boendeintroduktionen i ASO har dessutom kopplingen mellan bostad och arbete ytterligare stärkts vilket är positivt.

Vidare har kommunen även upplevt att en större del anvisade än förväntat har lyckats skaffa egna förstahandskontrakt. Detta är ju naturligtvis oerhört positivt och ett tydligt tecken på normalisering. Integrations- och signalmässigt är det även viktigt med egna kontrakt då det upplevs bli en form av snöbollseffekt som är positivt både för individen och för kommunen.

Dessutom har insatsen identifierat ett behov av att utveckla den förvalningsövergripande samverkan i kommunen internt. Som ett led i att säkerställa kommunens mot-tagningskapacitet inleddes samverkan mellan kommunens arbetsmarknadsförvaltning och serviceförvaltning där arbetsmarknadsförvaltningen har haft möjlighet att hyra tillfälliga bostäder till framförallt stora hushåll som annars har varit utamanande att finna lämpliga bostäder åt. Dessutom innebär det samarbetsavtal som finns mellan Trelleborgs kommun och det kommunala fastighetsbolaget att de lägenheter som erbjuds kommunen fördelas internt mellan arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen. Processer för att säkerställa att denna uppdelning görs på ett sätt som tar hänsyn till alla parter behov så gott som möjligt har inletts och arbetet med detta fortgår. Det har även blivit tydligt att samverkan inom kommunen inte alltid fungerat på ett tillfredsställande sätt, därför har det uppfattade behovet av bättre samverkan internt i kommunen även resulterat i att vissa av de utamningar som den här insatsen fokuserat på har blivit strategiska frågor som det fortsättningsvis kommer arbetas förvaltningsövergripande med. Detta ser vi som positivt och hoppas ska leda till ökat fokus på uppdraget som kommunen har för bosättning och etablering av nyanlända.

Målgrupper

Har insatsen nått ut till de målgrupper som avsetts? Om ja, beskriv på vilket sätt. Om nej, redogör för varför.

Ja, insatsen har nått ut till den avsedda målgruppen.

Insatsen riktas till nyanlända som anvisats till kommunen som då de kommit fått ta del av boendeintroduktionen genom en systematisk uppföljning av bl.a. studiecirkeltillfällen av studieförbundet ABF, pedagogiska studiebesök hos Trelleborgshem, genom gästföreläsningar av hyresgästföreningen, samt genom arbetsmarknadsförvaltningens etableringsresurser i deras dagliga verksamhet. Med nya metoder för beredskap och vidgade samarbeten har förväntningen varit för de nyanlända att stärka sin egenmakt i att kunna påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.

Den underliggande målgruppen förväntades bli privata fastighetsägare och andra privatpersoner som kan tänka sig att hyra ut bostäder till nyanlända eftersom de blivit bättre förberedda för att ta ansvar för sin bostad och sitt närområde. Detta har tyvärr inte skett i den utsträckning som Trelleborgs kommun önskat. Utöver det kommunala fastighetsbolaget där ett samarbetsvital mellan kommun och fastighetsbolag finns har kommunen haft svårigheter att initiera tillfredsställande samarbeten med privata fastighetsägare. Det bör dock betonas att responsen från dessa har varit varierad, och att det fortsatt finns förhoppningar om samarbete med en del privata aktörer framöver. Kommunen har haft bättre framgång i sin samverkan med privatpersoner där man har kunnat hyra ett antal hus för att klara av mottagandet av 2017 års kommunal. Dessutom har man genom att processorientera arbetet med kommunens mottagning även i hög utsträckning lyckats vidarebosätta fler hushåll där de fått möjlighet att teckna egna hyresavtal, framförallt med privatpersoner i och utanför kommunen. Fokus framöver bör dock för kommunen vara att fokusera på att hitta mer permanenta boendelösningar, där den enskilde förväntas kunna teckna ett eget bostadskontrakt på samma sätt som andra trelleborgare. Boendeintroduktionen och numera ASO har varit framgångsrik i att förbereda målgruppen för detta.

Åtgärd och metod

Vad var den huvudsakliga åtgärden? Beskriv kortfattat vilka metoder som användes.

Insatsen har syftat till att stärka nya trelleborgares position på bostadsmarknaden genom ökad kunskap om bostaden och bostadsmarknaden. Genom att öka kunskapen hos de nya trelleborgarna har förhoppningen varit att detta i förlängningen ska leda till en ökad mottagningskapacitet för kommunen. Den huvudsakliga metoden för att öka kunskapen hos målgruppen har varit genom teoretiska och praktiska studiecirkeltillfällen. Studiecirkelarna har bestått av tre teoretiska tillfällen á 2 timmar, samt ett praktiskt moment i form av ett studiebesök i ett bostadsområde. Både den teoretiska och praktiska delen har haft förmånen att kunna erbjudas i samverkan med relevanta aktörer i form av representanter från Trelleborgshem och Hyresgästföreningen. Dessutom har studiecirkelarna genomförts av ABF som ju har en spetskompetens i studiecirkelverksamhet.

För att öka kommunens mottagningskapacitet och effektivisera arbetet med mottagning och bosättning av nyanlända har det under året även lagts stort fokus på att processorientera och utveckla verksamheten med bosättning inom kommunen. Genom att anta ett normaliseringsperspektiv med stort fokus på att nya trelleborgare ska få teckna egna förstahandskontrakt på samma villkor som andra kommuninvånare har denna målgrupp i oväntat hög utsträckning lyckats teckna egna hyresavtal. I kombination med den ökade förståelsen och kunskapen om bostad och boende som målgruppen fått genom boendeintroduktionen i samband med deltagande i ASO har Trelleborgs kommun inte bara lyckats ta emot anvisade enligt de fastställda fördelningstalen, men man har även en beredskap för framtida mottagande. Den ökade mottagningskapaciteten kan även tydligt identifieras genom att kommunen, i enlighet med målen man uttryckte i delårsrapporten man översände till Länsstyrelsen i juni 2017, kunnat avvecklat två av fyra kollektivboende där tillfälliga boendelösningar har erbjudits. Dessutom kommer ytterligare ett sådant boende kunna avvecklas fram till september 2018. Det är tydligt att genom att anta ett normaliseringsperspektiv om att anvisade ska ha möjlighet att bo på samma villkor som andra trelleborgare så har man också kunnat se i resultaten att flera anvisade hushåll också kunnat teckna egna hyresavtal.

Tidsplan

Har insatsen kunnat genomföras utifrån uppsatt tidsplan? Om nej, redogör för varför.

Insatsen har till största del kunnat genomföras enligt tidsplan. Dock rekryterades boendekoordinatorn något senare än planerat vilket har haft viss påverkan på övriga delar av projektet som även de blivit något försenade. Antal genomförda tillfällen för boendeintroduktion har ändå kunnat erbjudas som planerat, och därmed har också det planerade antalet deltagare kunnat erbjudas boendeintroduktionen. Detta har möjliggjorts genom att parallella grupper kunnat erbjudas under en viss period. Därefter har boendeintroduktionen implementerats i den ordinarie verksamheten i ASO enligt tidsplan och insatsen har kunnat genomföras som planerat.

Uppföljning och utvärdering

Beskriv hur insatsen har följts upp och utvärderats.

Boendeintroduktionen utvärderades initialt månadsvis, efter fyra genomgånga tillfällen. Detta gjordes skriftligt, via enkäter. Då den absoluta majoriteten av anvisade till kommunen är arabisktalande har studiecirkelarna hittills endast erbjudits på arabiska. Då arabisktalande personal finns i kommunens organisation har det varit möjligt för deltagarna att besvara utvärderingsenkäten på svenska, engelska eller arabiska. Resultaten av dessa har sedan sammanställts och utifrån detta så har boendeintroduktionen justerats och utvecklats. Sedan implementeringen i ASO har utvärderingar i stället gjorts veckovis, där de olika blocken utvärderas.

Boendeintroduktionen har som en del i ASO erbjudits månadsvis, och utvärderats kontinuerligt. Även dessa resultat har lett till att boendeintroduktionen fortsatt har utvecklas. Båda utvärderingarna har mätt deltagarnas nöjdhet och upplevda kunskapsanskaffning. Det har varit till absolut största del positiva reaktioner på boendeintroduktionen och dess innehåll i båda utvärderingarna.

Projektet har även utvärderats av samverkansparterna. Även detta har gjorts genom en kvalitativ undersökning där den upplevda nöjdheten hos respektive part har varit i fokus. Resultaten av denna utvärdering visar att samverkansparterna överlag upplevt projektet som positivt och samtliga har sett behovet av insatsen som stort.

Hyresgästföreningen betonar även kopplingen mellan den ökade kunskapen kring bostad och bostadsmarknad till arbetsmarknaden. Även vikten av att de nya trelleborgarna tidigt får tillgång till kunskap om bostadsmarknaden lyfts som en viktig aspekt för samtliga parter. Samtliga parter trycker dock även på behovet av tydlig kommunikation inom samveransgruppen och tycker att denna kan förbättras vid framtida projekt. Detta är en viktig aspekt att beakta och att dra lärdom från inför framtida projekt.

Implementering

Redogör för vilka möjligheter/svårigheter som funnits för att överföra insatsens resultat och metoder till ordinarie verksamhet.

Sedan september har boendeintroduktionen ingått i ASO som kommunen utvecklat i egen regi (enligt lagstadgad Samhällsorientering). Implementeringen av boendeintroduktionen till den ordinarie verksamheten medförde vissa förändringar i upplägget i boendeintroduktionen, som istället för att erbjudas i cykler med 4 separata tillfällen á 2 timmar/vecka intensifierades och förlades till 2,5 dagar som en del i ASO 1 ggr/månad. Besöken av både Trelleborgshem och Hyresgästföreningen har kunnat anpassas, och de är fortsatt ett stående inslag i boendeintroduktionen även om denna nu är en del av en större insats. Detta är så klart mycket positivt då dessa besök har varit väldigt uppskattade av deltagarna. Då ABF och kommunen hade kommit överrens om ett samarbete som löpte över ett år med boendeintroduktionen har ABF fortsatt att tillhandahålla en studiecirkelledare till boendeintroduktionsdelen i ASO. Denna del ersattes av den ordinarie kommunikatören som finns i ASO efter att samarbetsavtalet löpte ut. Utöver att fortsätta att leda boendeintroduktionen har ABF även deltagit i ASO där de gjort studiebesök och berättat om sin verksamhet under området Demokrati i föreningsliv.

Implementeringen av boendeintroduktionen har löpt relativt smärtfritt även om det uppstått viss initial otydlighet i kommunikationen med de tre andra samverkansparterna när boendeintroduktionen implementerades i arbets- och samhällsorienteringen. Detta var dock relativt simpla missförstånd som snabbt och enkelt kunde avhjälpas.

Efter att boendeintroduktionen implementerats i den ordinarie verksamheten har boendekoordinatorns roll i högre utsträckning övergått till att fokusera på att stärka kommunens mottagningskapacitet, delvis genom att utveckla samverkan med olika privata hyresvärdar, men framförallt genom att kommunens mottagningsprocess i allt högre utsträckning fokuserar på att bistå de anvisade i sin fortsatta bostadskarriär genom att anta ett normaliseringsperspektiv där fokus ligger på att den/de anvisade ska ha ett eget förstahandskontrakt på sin bostad. Genom att erbjuda individuella bostadsplaneringar, samt genom att ställa höga krav på den/de anvisade så har kommunens bosättningsprocess varit framgångsrika i just detta, vilket ju även ger positiva effekter genom att en flyttakrusell startar och det begränsade antal bostäder som kommunen har tillgång till kan återanvändas.

Även framöver kommer ansvarig chef tillsammans med etableringskoordinator och boendekoordinator kontinuerligt fokusera på den fortsatta utvecklingen av bosättningsprocessen för att än mer kunna förbättra kommunens mottagningskapacitet för att säkerställa att man kan ta emot anvisade enligt de fördelningstal som finns och som kommer framöver.

Hur bedömer ni utsikterna för att insatsen ska leva vidare i ordinarie verksamhet efter insattidens slut?

Boendeintroduktionen har under året implementerats i kommunens arbetsmarknads- och samhällsorientering och är således redan vid projektets avslut en del av den ordinarie verksamheten i kommunen.

Efter att boendeintroduktionen implementerats i den ordinarie verksamheten har fokus för boendekoordinatören i högre grad övergått till bostadsanskaffning och att stärka kommunens mottagningskapacitet. Detta sker inom kommunens bosättningsprocess i nära samarbete med kommunens etableringskoordinator. Bosättningsprocessen har under året haft en stark utveckling där processer och rutiner för att säkerställa en effektiv och väl fungerande mottagningsprocess. Utvecklingen av kommunens mottagningsprocess har gett tydligt positiva effekter och kommunen jobbar kontinuerligt med att utveckla just bosättningsprocessen för att öka mottagningskapaciteten. Kommunens bosättningsprocess är redan en del av den ordinarie verksamheten, även om utvecklingsarbetet med denna ständigt pågår.

Jämställdhet

Beskriv hur jämställdhetsperspektivet har beaktats i insatsen. Vilka eventuella hinder har insatsen mött?

Boendeintroduktionen har riktat sig till samtliga anvisade nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd. Insatsen är till lika nytta för både män och kvinnor. Majoriteten av de nyanlända som anvisades till kommunen var initialt ensamstående män. Detta har dock förändrats och i dagsläget så får kommunen i princip endast anvisningsbeslut på familjer. Sammansättningen av familjer varierar däremot mycket, vilket ställer krav på flera olika typer av bostäder som är lämpliga till allt från två personer till nio personer. Detta innebär såklart en ökad utmaning för kommunen i arbetet med bostadsanskaffning.

Utifrån ett jämställdhetsperspektiv strävar kommunen mot att andelen kvinnor och män som deltar i insatserna ska motsvara den totala andelen kvinnor och män som anvisas till kommunen. Innehållet i boendeintroduktionen ska säkerställa en jämställdhetsintegrering och där cirkelledaren, boendekoordinatoren och etableringsresurserna arbetar normkritiskt för att bryta traditionella könsmonster, bl.a. vad gäller t.ex. klichéartat hushållsarbete i boendet, eller ifrågasättande av normativ föräldraledighet.

Vi har för avsikt att översätta boendeintroduktionsprogrammet och andra kommunikationskanaler. Dessutom har vi använt oss av arabisktalande personal, för att nå ut till målgruppen som till största del har varit arabisktalande. Det finns även framarbetat möjligheter för kommunen att erbjuda ASO, där boendeintroduktionen ingår på flera språk om behovet av detta skulle bli större.

Försök att ta hänsyn till individuella behov har funnits vid varje byte från temporär till mer stabil boställning, t.ex. om det finns behov av bostadsanpassning p.g.a. eventuell funktionsnedsättning hos antingen barn eller vuxen. Det har dock visat sig att bostadsanpassning av bostäder har varit mer problematiskt än förväntat, samtidigt som en större andel av de anvisade har haft olika former av funktionsnedsättningar och/eller behov av särskild anpassning. Kommunens serviceförvaltning har varit mycket behjälplig i att tillgängliggöra anpassa flertalet lokaler där behovet har uppstått.

I matchning mellan anvisad och bostad gör kommunen dessutom alltid en individuell bedömning där nedanstående aspekter i så stor utsträckning som möjligt tas i beaktande. Detta för att säkerställa en så god boendemiljö som möjligt för alla i hushållet. Detta är framförallt viktigt i barnfamiljer, samt i hushåll med behov av tillgänglighetsanpassade bostäder. Genom att i så hög utsträckning som möjligt beakta de olika aspekterna är förhoppningen att även hushåll med särskilda föutsättningar ska kunna delta i de olika aktiviteter som erbjuds de anvisade, vilket i förlängningen även förenklar och möjliggör tillträdet till arbetsmarknaden.

- * Familjekonstellation, inklusive betalningsförmåga
- * Behov av bostadsanpassning
- * Ansvär för att hyra betalas
- * Aktivt bostadssök
- * Följer planering med arbetsmarknadssekreterare
- * Följer ordningsregler
- * Turordning

Lika rättigheter och barnets bästa

Beskriv hur rättighets- och barnperspektiv har beaktats i insatsen. Vilka eventuella hinder har insatsen mött?

Insatserna har förväntats påverka de barn och ungdomar som anvisats tillsammans med sina familjer enligt bostättningslagen, detta på grund av att de blir direkt påverkade av sina föräldrars inträde på arbets- och bostadsmarknaden. Genom att utjämna och höja föräldrarnas kunskapsnivå kring allt som ingår i boendeintroduktionen förväntades även barnens intresse breddas för att öka delaktigheten i boendet/hushållet och även i dess närmiljö, bl.a. vad gäller betydelsen av gemenskap bland grannar eller hur man agerar på en gemensam lekplats eller vid en odlingslot.

Vid matchning av bostäder har man i största möjliga mån försökt ta hänsyn till att barn behöver trygga och lugna rum för t.ex. lek eller läsläsning. I de fall där detta inte har kunnat tillgodoses omgående har man prioriterat dessa familjer i arbetet med att hitta egna, långsiktiga boendelösningar.

I en del av insatserna i boendeintroduktionen har även barn och ungdomar haft möjlighet att komma och delta, t.ex. på studiebesök i bostadsområden.

Samverkan

Vilka partners har ni samverkat med under insatsen? Fungerade samarbetet som tänkt? Hur har styrgruppen och/eller referensgruppen fungerat?

Inom insatsen har kommunens arbetsmarknadsförvaltningen samverkat med ABF, Hyresgästföreningen samt Trelleborgshem där en arbetsgrupp med representanter från alla parter gemensamt arbetat fram material, upplägg och genomförandeplan. Utöver det så har samtliga samarbetsparter varit delaktiga i varierande grad under genomförandet av boendeintroduktionen. ABF har tillhandahållit personal och lokaler för genomförandet av studiecirkelarna. Hyresgästföreningen har regelbundet deltagit som gästföreläsare under studiecirkelarna. Trelleborgshem har agerat både gästföreläsare i studiecirkelverksamheten, samt tillhandahållit studiebesök med praktiskt fokus i sina bostadsområden. Gästföreläsningarna från Trelleborgshem och hyresgästföreningen har, tillsammans med flera nya gästföreläsare, fortsatt även efter implementeringen i ASO, vilket har varit uppskattat av både gästföreläsare och deltagare i ASO.

Ett av målen med insatsen har varit att utöka och utveckla samverkan med privata fastighetsägare i kommunen som ett led i att öka kommunens mottagningskapacitet. Detta har dessvärre inte fungerat tillfredsställande och även om kontakter är tagna, och viss samverkan finns så kan detta inte sägas ha skett i tillfredsställande utsträckning. Det är av största intresse att samverkan med privata fastighetsägare utvecklas, och detta har nu blivit en strategisk och förvaltningsövergripande fråga för kommunen. Som tidigare nämnts har kontakten med privatpersoner som vill hyra ut sin bostad dock varit fler än förväntat.

Som beskrivits tidigare i den här rapporten har det under projektets gång även blivit tydligt att samverkan mellan olika förvaltningar i kommunen behöver utvecklas, och till viss del har detta arbete påbörjats genom att förvaltningsövergripande samverkan på strategisk nivå har inletts.

Vilka hinder för samverkan har ni som projektägare identifierat?

Eftersom samverkan har skett mellan fyra parter (kommunens arbetsmarknadsförvaltning, ABF, Trelleborgshem och Hyresgästföreningen) är det naturligt med vissa motsättningar kring upplägg och genomförande. Viss förvirring i kommunikationen har någon gång lett till missförstånd kring de olika samverkansparternas roll i boendeintroduktionen. Dessutom måste även hänsyn tas till att fyra samverkansparter har olika prioriteringar kring vad som anses nödvändigt och relevant i boendeintroduktionen. Detta har inte orsakat några problem i boendeintroduktionen som sådan, men lett till vissa meningsskiljaktigheter när den egna verksamhetens intressen prioriterats istället för samverkan mellan varandra.

Har någon samarbetspart tillkommit under processens gång? Om ja, vilken? Hur har det påverkat insatsen?

Nej, ingen extern samarbetspart har tillkommit till detta projekt. Dock har implementeringen i den ordinarie verksamheten lett till att målgruppen möter flera samarbetsparter inom ASO vilket har upplevts som positivt, både från individernas håll och från kommunes synvinkel.

Dessutom har kommunen, som tidigare beskrivits i denna rapport, under året identifierat ett behov av tydligare och bättre förvaltningsövergripande samverkan. Kommunen har ett samarbetsavtal med det kommunala fastighetsbolaget som innebär att var fjärde lägenhet som blir ledig erbjuds kommunen att hyra, dock max upp till en total som inte överstiger 10% av det kommunala fastighetsbolagets bestånd. Detta avtal innebär dock att dessa lägenheter fördelas enligt en behovsidentifikation mellan två olika förvaltningar i kommunen. För att säkerställa att det begränsade antal lägenheter som erbjuds kommunen används så effektivt som möjligt är det nödvändigt med intensifierad samverkan inom kommunen. Kommunen har identifierat detta behov, och man antar därför ett mer strategiskt fokus för att säkerställa en välfungerande process i detta arbete framöver.

Planerar ni för att fortsätta/utveckla samverkan med övriga samarbetsparter efter insatstidens slut? Om ja, på vilket sätt?

Kommunen ställer sig positiv till fortsatt och/eller framtida samverkan med alla samarbetsparter även om det i dagsläget inte finns några specifika planer kring samverkan. Kommunen har ett kommunövergripande samarbetsavtal med Trelleborgshem som vi kontinuerligt jobbar för att utveckla. Dessutom kan det med fördel nämnas att projektet lett till ökat samarbete, framförallt mellan kommunen och Trelleborgshem i frågor som rör insatsens målgrupp, men som ligger utanför projektet som sådant. Detta är naturligtvis oerhört positivt och bör tas tillvara på och fortsätta utvecklas. Några specifika planer på övrig samverkan för nya specifika insatser liknande den som berörs i den här rapporten finns dock inte i dagsläget.

Kopplingar till andra projekt och program

Har insatsen kopplats till andra pågående projekt och program? Om ja, på vilket sätt?

Insatsen boendeintroduktion har under året implementerats i kommunens arbetsmarknads- och samhällsorientering och är således en del av den ordinarie verksamheten i kommunen.

Information

Beskriv hur ni arbetat med informationsspridning.

Boendeintroduktion och dess material har under året implementerats i kommunens egenutvecklade ASO, som blivit en del av den ordinarie verksamheten i arbetsmarknadsförvaltningen. Detta säkerställer en fortsatt spridning av boendeintroduktionen och dess material.

Efter att boendeintroduktionen har avslutats och utifrån de beslut och synpunkter som inkommit från både deltagare och vissa samverkansparter håller boendekoordinatören på att utforma en informationsbroschyr som planeras att delas ut till alla hushåll som bor via arbetsmarknadsförvaltningen i Trelleborgs kommun. Genom att ta tillvara på det framarbetade informationsmaterialet och implementera det i dels ASO, och dels genom tillhandahållande av informationsmaterial till de bostäder som arbetsmarknadsförvaltningen tillhandahåller sprids materialet till de önskade målgrupperna.

Under det gångna året har både boendekoordinatören och etableringskoordinatören deltagit i olika forum för nätverkande och informationsspridning i anslutning till projektet. Medan etableringskoordinatören har haft ett större och mer strategiskt perspektiv har boendekoordinatören framförallt deltagit i olika nätverksträffar med boendekoordinatorer eller liknande från flertalet andra skånska kommuner. Trelleborgs kommun har även haft flera studiebesök av andra kommuner som varit intresserade av kommunens arbete med bosättning av nyanlända. Dessutom har ett antal kommuner kontaktat kommunen och efterfrågat erfarenheter och lärdomar som vi har dragit under året. På samma sätt har även boendekoordinatören haft kontakt med andra kommuner för att ta del av deras goda arbete och erfarenheter. Det gemensamma informationsutbytet mellan kommuner har varit mycket positivt och kunskap och erfarenheter delas med fördel.

Ekonomi

I kostnadsredovisningen ska **endast beviljade § 37-medel redovisas**. Har kommun/annan aktör gått in som finansiär i delar av projektet ska de summor som kommun/annan aktör stått för **inte** redovisas nedan.

Redovisa era kostnader för redovisningsperioden enligt följande:

Kostnadsslag	Utfall	Beviljad budget
Externa tjänster (typ av köpt tjänst)	37 128,33	60 000
Lönekostnader (inklusive lönebikostnader. Ange antal personer och månadslön inklusive lönebikostnad)	455 326,18	540 000
Overheadkostnader (max 15 %)	3 390,56	60 000
Lokalkostnader (kostnader för externt hyrda lokaler)		0
Material mm. (specificera typ av material)	200,00	12 000

Resekostnader		12 000
Summa	496 045,07	684 000

OBS! Därutöver ska utdrag ur huvudboken bifogas slutrapporten. Tänk på att redovisade kostnader i tabellen ska kunna utläsas i huvudboken.

Sammanfattande bedömning

Har insatsen kunnat genomföras enligt planering? Om inte, vilka åtgärder har vidtagits?

Då rekryteringen av en boendekoordinator blev försenad blev även starten av studiecirkeltillfällen något senarelagd. Även om detta kunde åtgärdas och justeras så att det planerade antalet anvisade enligt bostättningslagen som erbjudits att ta del av boendeintroduktionen i slutändan blivit det planerade så utgjorde det initialt ett huvudbry gällande hur detta skulle lösas. Genom att efter en uppstarts- och utvärderingsperiod erbjuda boendeintroduktionen till två parallella grupper under en period kunde vi komma i fas med planeringen.

I övrigt skedde implementeringen av boendeintroduktionen i ASO enligt plan den 4 september 2017. Denna fortgår och utvecklas i skrivande stund.

Vad gick bra och vad gick mindre bra i arbetet? Redogör för möjliga orsaker. Genom implementering av boendeintroduktionen i ASO upplever vi att boendeintroduktionen fått en mer given och självklar plats hos deltagarna.

Då behovet av projektet identifierades, och detta projekt påbörjades efter att kommunen börjat ta emot anvisade enligt bostättningslagen fanns det en viss väntetid innan de anvisade kunde erbjudas boendeintroduktionen. I vissa fall upplevdes det av deltagarna som att en del av informationen de fick i boendeintroduktionen var av den sort som de antingen hade fått ta reda på själv, eller fått lära sig genom "learning by doing".

De beskrivna målen och förväntade effekterna för projektet har i stor utsträckning uppfyllts, samtidigt som vissa aspekter har visat sig vara en större utmaning än förväntat. Framförallt har det förväntade samarbetet med privata fastighetsägare inte varit tillfredsställande. Istället för att avskrika den här formen av samverkan har kommunen istället gjort det till en strategisk fråga där den kommunala fastighetsstrategen även ska fokusera på att utöka samverkan med de privata aktörerna på marknaden.

Projektet har dock varit framgångsrikt genom att kunskapen hos målgruppen har upplevts öka, vilket även avspeglas i att fler anvisade än förväntat har erhållit egna förstahandskontrakt både inom och utanför kommunen. Vidare har även mottagningsprocessen blivit mer systematisk i enlighet med de förväntade effekterna. Möjligtvis kan detta också vara en anledning till att fler privatpersoner hört av sig och kanske har vi kunnat påverka vissa attityder genom detta projekt. Detta har i sin tur ökat kommunens mottagningskapacitet och fokus för kommunen är därför att fortsatt utveckla denna systematik för att ytterligare effektivisera denna process.

Vilka tips skulle du vilja ge framtida projektägare vars insatser behandlar samma område?

Kommunikation är A och O. Öppenhet mellan projektägare och samverkansparter är viktig, och det är viktigt för delaktigheten och för att känna att ägarskap för sin del i projektet att det upplevs enkelt att kommunicera med de olika parterna i projektet.

Ort och datum:

Trelleborg 140305

 NN ANNA BLAGODERIC
 Titel Enhetschef

Länsstyrelsens noteringar:

Slutrapporten är genomgången och överensstämmer till innehåll och medelsförbrukning med i ärendet fattat beslut om beviljande av medel. Slutrapporten godkänns.

Ort och datum:

N N
Titel

Kopia av slutrapporten jämte Länsstyrelsens godkännande sänds till jonkoping@lansstyrelsen.se.

Konto	Ack Utfall	
4631 Köp huvudve fr fören o stift	-17 880,00	Externa tjänster
5021 Månadslön heltids-/deltidsanst	-300 912,45	Lönekostnader
5111 Sem lön, sem dagtill, sem ers	-25 459,51	Lönekostnader
5131 Lön vid tjänstledigh, AB-avt	-2 064,52	Lönekostnader
5412 Friskvårdsförmån	-1 000,00	Lönekostnader
5611 Lagstadgade arb giv avgifter	-72 697,07	Lönekostnader
5812 Avg f kurs,konf,utb extern reg	-2 700,00	Overheadkostnader
5991 Pension och försäkring	-53 192,63	Lönekostnader
6551 Trycksaker	-200,00	Material
6791 Övr främmande tjänster	-19 248,33	Externa tjänster
6812 Telekommunikation,mobiltelef	-525,63	Overheadkostnader
7101 Representationer (extern)	-164,93	Overheadkostnader
Total	-496 045,07	

